

HRVATSKA ELEKTROPRIVREDA d.d.

Distribucijsko područje

elektroslavonija

Osijek

Pogon distribucije plina

PRIRODNI PLIN

SIGURNOST UPORABE

PRIRODNI PLIN - SIGURNOST UPORABE

Prirodni plin, kao energent, danas zauzima treće mjesto na ljestvici potrošnje energije u svijetu. Zbog svojih ekoloških, energetskih i ekonomskih prednosti, kao i zbog značajnih dokazanih i potencijalno pridobivih rezervi, te zbog pouzdanosti opskrbe smatra se da će prirodni plin u budućnosti zasigurno zauzeti drugo ili čak prvo mjesto na ljestvici potrošnje.

Plinska regulativa, kojoj se posvećuje velika pozornost, pokriva cjelovito područje od projektiranja i izvođenja do korištenja i održavanja plinskih distribucijskih sustava. Svaki distributer svoju djelatnost temelji spomenutoj regulativi.

Što je sve plinsko gospodarstvo dosada učinilo glede sigurne uporabe prirodnog plina ?

- povećanje kakvoće plina
- uporaba boljih materijala za izgradnju distribucijske plinske mreže (PEHD do 10 bar) i viša razina kakvoće gradnje plinske mreže
- nove sofisticirane informatičke tehnologije u vođenju distribucije plina, podižu pouzdanost i sigurnost rada distribucijskog sustava (sustav daljinskog nadzora i upravljanja, centar za informacije i komunikaciju s potrošačima)
- kvalitetna plinska trošila (visoki stupanj iskorištenja, prigradeni sigurnosni uređaji za isključenje u slučajevima nastajanja ugljičnog monoksida pri nepotpunom izgaranju).

SVOJSTVA PRIRODNOG PLINA

Područje eksplozivnosti (zapaljenja) i temperatura zapaljenja, te relativna gustoća veličine su kojima se klasificira opasnost pojedinog plina.

- donja(DGE) i gornja(GGE) granica eksplozivnosti u smjesi sa zrakom iznosi:
4 - 17%
- relativna gustoća (zrak=1)
0,572
- temperatura zapaljenja
640 °C

Prirodni plin je izvorno bez boje, okusa i mirisa, nema otrovnih sastojaka, lakši je od zraka i izgara plavičastim plamenom. Prije distribucije odorizira se posebnim neuobičajenim mirisom radi mogućnosti detekcije osjetom mirisa u slučaju nekontroliranog izlaženja u zatvorenim prostorijama. Prirodni plin je zapaljiv i eksplozivan, ali samo kada se u određenom odnosu pomiješa sa zrakom.

Opasnost uporabe prirodnog plina je značajno manja nego li uporaba plina propan-butan !

TREBA LI ZAZIRATI OD UPORABE PRIRODNOG PLINA?

Da bi prirodni plin, bio krotak i poslušan pomoćnik u kućanstvu, potrebno je poznavati njegove čudi, kao i znati rukovati uređajima na plin. Kao i kod rukovanja električnom energijom, lož uljem i propan - butanom, i rukovanje prirodnim plinom (trošilima i instalacijama) zahtijeva strogo pridržavanje pravila rukovanja i uobičajenih mjera predostrožnosti. Vrijede i tu:

Jednostavnost rukovanja plinskim trošilima, također je dio sigurnosti.

Da pokažemo u kojoj mjeri se treba bojati i zazirati od uporabe prirodnog plina, navodimo podatke iz sredina koje su znatno razvile i usavršile potrošnju ovog korisnog i ekonomičnog energenta.

Primjera radi, činjenica je da u mnogim razvijenim zemljama, u kojima se znatno koristi prirodni plin, nesreće prouzrokovane plinom zauzimaju jedno od posljednjih mjesta, zajedno s nesrećama prouzrokovanim udarom groma. Trend je još smanjiti.

U postotku, to je znatno manje od broja nesreća kojima je uzrok električna struja, koje se, i pored toga, nikada nećemo odreći.

Najčešći uzrok nesrećama je nepravilna uporaba plina i plinskih trošila.

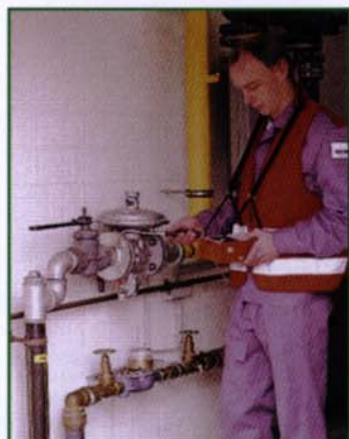

KOJI DOGAĐAJ RAĐA OPASNOST?

Naravno, pri uporabi prirodnog plina postoje i određene opasnosti. Osnovna opasnost nalazi se u mogućnosti da se zbog nepravilne uporabe ili zbog neispravne instalacije i trošila, određena količina prirodnog plina pomiješa sa zrakom u prostoriji i tu slučajno dođe u kontakt s iskrom.

Sve se, ipak, može izbjeći i spriječiti, treba samo poznavati i primjenjivati upute.

Distributer prirodnog plina ima organiziranu službu osposobljenu za ispitivanje propusnosti plina za bilo koje događaje, kao i trajno dežurnu službu, službu za odnose s potrošačima i ekipe za intervencije.

ČEGA SE TREBA NAROČITO ČUVATI?

- U vlastitom interesu, strogo je zabranjeno baviti se plinskim instalacijama po načelu "uradi sam". Međutim, upoznavanje plinskih instalacija i trošila u kući pomoći će nam da pravilno cjenjujemo stanje kućne instalacije i da kvalificirano utječemo na njenu sigurnost.
- Mjesta na instalaciji ili trošilu, koja su nam sumnjiva glede propusnosti plina, ne smijemo provjeravati uporabom plamena.
- Ako se osjeti miris plina u prostoriji, ni u kom slučaju ne smije se uključiti električno osvjetljenje, paliti vatra, uključiti ili isključiti električni utikač, uključiti ventilator, niti bilo koji drugi električni uređaj. Ne smije se na bilo koji način izazvati iskra.

Ako se osjeća miris plina, ili se sumnja da ima plina u prostoriji, treba oprezno:

1. Otvoriti vrata i prozore, odnosno stvoriti propuh.
2. Zatvoriti dovod plina.
3. Pozvati dežurnu službu distributera plina.

U svakom trenu Vama na raspolaganju -
za Vašu sigurnost.

Nazovite nas!

HEP d.d. DP «Elektroslavonija» Osijek

Šetalište kardinala Franje Šepera 1a
tel: 031/ 213-100, fax: 031/ 211-020

Pogonski ured Osijek

Osijek, Cara Hadrijana 7
tel: 031/ 501-303 (lok. 156), fax: 031/213-199

Pogonski ured Valpovo

Osječka 16
tel: 031/ 651-416, fax: 031/ 651-417

Pogonski ured Donji Miholjac

Kolodvorska 147
tel: 031/ 632-227, fax: 031/ 632-227

Pogonski ured Našice

Sokolska 1
Tel/fax: 031/ 614-220

Pogonski ured Slatina

Industrijska 5
Tel/fax: 033/ 552-161

Pogonski ured Požega

Primorska 24
tel: 034/ 271-346, fax: 034/ 273-978

Pogonski ured Đakovo

Bana Jelačića 65
Tel/fax: 031/ 821-510

Telefon Pogona distribucije plina:

(Dežurna služba od 0 - 24)

031/ 213-125